

Delegacija
Evropske
komisije
u BiH

EU Newsletter

Foto: FENA

U ovom izdanju donosimo:

Podrška reformi opštug obrazovanja
u Bosni i Hercegovini

IN MEMORIAM - Mladen Bevanda

Novogodišnja poruka ambasadora

Novi sufiks '.eu'

Stipendije Evropske unije za mlade
stručnjake iz BiH

REGIONALNE PERSPEKTIVE

Regionalna radionica o međugraničnoj
saradnji između granične policije i
carine

Godišnji prijem za poslovne partnere

Bliže Evropi: Pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju su počeli

Komesar za proširenje Olli Rehn, 25. novembra/studenog 2005. godine, bio je u Sarajevu kako bi formalno otvorio pregovore o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) između BiH i Evropske unije. Predstavnici bh. vlasti i međunarodni zvaničnici skupili su se u Zgradji BiH institucija kako bi mogli čuti Rehnov govor pod nazivom **BOSNA I HERCEGOVINA: BLIŽE EVROPI**.

Foto: FENA

Bliže Evropi: Pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju su počeli

Komesar za proširenje Olli Rehn, 25. novembra/studenog 2005. godine, bio je u Sarajevu kako bi formalno otvorio pregovore o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) između BiH i Evropske unije. Predstavnici bh. vlasti i međunarodni zvaničnici skupili su se u Zgradji BiH institucija kako bi mogli čuti Rehnov govor pod nazivom BOSNA I HERCEGOVINA: BLIŽE EVROPI.

Premijeru, predsjednici, Vaše ekselencije, dame i gospodo, Prije deset godina, Dejtonsko-Pariški mirovni sporazum okončao je najgori rat u Evropi nakon Drugog svjetskog rata. Ove sedmice proslavili smo ovu važnu godišnjicu.

Tokom proteklog desetljeća, Bosna i Hercegovina je prešla dug put u izgradnji multietničke demokratije. Danas su veoma male mogućnosti za obnovu neprijateljstva, obnova infrastrukture je gotovo kompletirana, a izgradnja države je na svom putu. Želio bih čestitati građanima Bosne i Hercegovine na ovim dostignućima.

Današnji službeni početak pregovora između Evropske unije i Bosne i Hercegovine o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju je dokaz vašeg uspjeha. Evropska unija je zahtjevala značajan napredak u šesnaest različitih polja kako bi ovaj korak bio

napravljen. Zadovoljstvo mi je biti ovdje sa vama i slaviti tako važan napredak.

Vaša zemlja ima jasnou evropsku perspektivu, koja danas postaje sve više izvjesna i stvarna. Današnji datum označava početak nove faze u odnosima između Evropske unije i Bosne i Hercegovine.

Prošlo je samo mjesec dana od kada je Komisija preporučila Vijeću početak pregovora. Brzina kojom je Vijeće usvojilo - 21. novembar/studeni - Direktivu za pregovore Komisije ukazuje na veliku podršku država članica ovom procesu. Posebno bih zahvalio Predsjedavajućoj Velikoj Britaniji za njen uspješan i predan rad kako bi se ovo postiglo.

Međutim, ovo ne znači da su uslovi za napredak u ovom procesu manje zahtjevni. Sam proces je zahtjevan i traži od Bosne i Hercegovine veliku posvećenost, napore i vidljive rezultate. Nedavni Izvještaj o napretku i novom Evropskom partnerstvu osigurava dalje smjernice za posao koji se treba obaviti. Tempo i zaključci pregovora zavisiće od napretka koji BiH postigne u razvoju njenog zakonodavnog okvira i administrativnih kapaciteta, i od odgovora na ključne prioritete Evropskog partnerstva, kao što su nastavak saradnje sa Međunarodnim sudom za ratne zločine, provođenje Sporazuma

Izvještaj o napretku u Procesu stabilizacije i pridruživanja

Ambasador Michael B. Humphreys, je 9. novembra/studenog uručio premijeru Adnanu Terziću Izvještaj o napretku u Procesu stabilizacije i pridruživanja za 2005. godinu sa procjenama Evropske komisije o napretku koji je načinjen kada je riječ o šesnaest prioriteta iz Studije izvodljivosti, a koji je načinjen između zadnjeg izvještaja (mart/ožujak 2004.) i 30. septembar/rujan 2005. Studija izvodljivosti je izdata u novembru/studenom 2003. godine i Komisija je pažljivo nadgledala napredak koji je slijedio. Novi izvještaj je uključio detaljan opis razvoja u političkim i ekonomskim poljima i u vezi sa evropskim standardima. On naglašava ukupni napredak koji je postignut u nastojanjima da se ostvare glavni prioriteti identifikovani u Procesu stabilizacije i pridruživanja, te ističe da napredak, sada, mora da se ubrza.

Cijeli izvještaj je dostupan na: www.delbih.cec.eu.int

Foto: FENA

Foto: FENA

o restrukturiranju policije i napretku kada je riječ o javnim emiterima. Prije kraja pregovora, Vijeće i Komisija će zajednički obaviti analizu napretka koji je Bosna i Hercegovina postigla.

Za značajan napredak u pregovorima o Sporazumu, trebamo dobro organizovanu stranu u pregovorima koja je u stanju da sarađuje, pronalazi i gradi zajednička rješenja. Od ključne je važnosti da BiH može govoriti jednoglasno kroz svog glavnog pregovarača - i da glavni pregovarač bude sposoban da izgradi unutrašnji koncenzus o pregovaračkim pozicijama. Ovo, također, uključuje angažovanje civilnog društva i ekonomskih aktera kako bi se osigurala jednostavna provedba obaveza preuzeti tokom pregovora.

Sa dobrim rezultatima u provedbi, BiH će biti u mogućnosti da ostvari i ambicioznije ciljeve u vezi sa Evropskom unijom.

Bosna i Hercegovina može ostvariti znatnu korist od ovog Sporazuma, koji će pomoći da se unaprijede trgovачki odnosi i privuku investicije, koje će doprinijeti otvaranju novih radnih mjesto. Bh. građani će imati koristi od bolje zaštite potrošača i od saradnje u oblastima koje se kreće od borbe protiv organizovanog kriminala i trgovine ljudima do standarda za zaštitu okoline, te od obrazovanja i socijalne politike do transporta i energije.

Dame i gospodo,

Nakon deset godina Bosna i Hercegovina mora gledati ka budućnosti: zemlja, sada, može, umjesto mira, početi graditi državu.

Pozdravljam zajednički koncenzus koji su postigli lideri bosanskih političkih stranaka kada je riječ o potrebi da se izmjeni Ustav. Ovo je ključna reforma, i vi, građani ove zemlje i vaši predstavnici trebate i morate biti ti koji će je obaviti. Dozvolite mi da još jednom naglasim da je za ovu zemlju posebno važno da razvije efikasnu vladu u funkcionalnoj multietničkoj državi, koja će biti na usluzi svojim građanima.

Dragi prijatelji,

Radujem se idućoj godini. Nadam se da će, tokom 2006. godine, vidjeti uspjeh u pregovorima o Sporazumu i nadogradnji Ustava. Također se radujem važnom događaju za Zapadni Balkan koji će organizovati predsjedavajući Austrija u martu/ožujku iduće godine. Na ovom sastanku ćemo imati priliku da sumiramo dostignuća koja su postignuta i neuspjehi koji su se desili poslije samita u Solunu, ali ćemo moći postaviti i nove ciljeve za budućnost.

Ja ću se posvetiti radu sa predsjedavajućim Austrijom kako bismo pomogli riješiti pitanja koja su zaista važna za ljude u ovom regionu, na primjer olakšanje viznog režima. Komisija trenutno radi na ovlaštenjima pregovora kada je riječ o viznom režimu i proceduri ponovnog podnošenja zahtjeva za vizu, koji su predloženi Vijeću.

Pred nama su važni izazovi. Od Bosne i Hercegovine će se zahijevati mnogo npora. U ime Komisije, mogu reći da ćemo vam, sa zadovoljstvom, pružiti podršku na vašem putu ka što bližoj integraciji sa Evropskom unijom.

Komesar Rehn postavio kamen temeljac za Sjedište DGS-a

Komesar Rehn je, 25. novembra/studenog, također, posjetio mjesto na kojem će biti izgrađeno sjedište Državne granične službe, a koje se nalazi nedaleko od Sarajevskog aerodroma. On je, svečano, postavio kamen temeljac nove zgrade, koja će koštati 2,9 miliona eura od kojih će EU osigurati 2,4 miliona a Ministarstvo sigurnosti ostatak od 0,5 miliona.

Fotografije: FENA

Fotografije: M.Žigojević

Povodom Projekta Evropske unije za reformu opštег obrazovanja u BiH, 16. decembra/prosinca, održana je finalna konferencija. Projekat u vrijednosti od 1,5 miliona eura, koji je počeo u januaru/siječnju 2004. godine, tokom protekle dvije godine postigao je izvanredne rezultate kroz radne grupe koje su kreirale veliki broj novih ključnih materijala, osigurale savjetodavnu podršku Agenciji za standarde i procjenu, izradile nacrt Zakona o bh. agenciji za obrazovanje i radile na pilot projektu umrežavanja škola. Također je obavljen Funkcionalni pregled sektora obrazovanja u okviru Funkcionalnog pregleda reforme javne uprave.

Gosp. Safet Halilović, ministar civilnih poslova u BiH, čestitao je na postignutim rezultatima, ali je i naglasio da još mnogo mora biti učinjeno u polju reforme obrazovanja - posebno kada je riječ o visokom obrazovanju - te je izrazio svoje nade da će Evropska unija nastaviti sa svojom podrškom razvoju nastavnih planova i programa za druge predmete.

Ambasador Humphreys je obećao da će nastaviti aktivno tragati za rješenjima kako bi se osigurala i druga faza ovog projekta, koja je, po mišljenju svih, neophodna, ali je dodao da se stvarne prepreke u reformi obrazovanja nalaze unutar BiH, jer je ostvareno veoma malo ili uopšte nije ostvaren napredak u usvajanju i provođenju

Podrška reformi opštег obrazovanja u Bosni i Hercegovini

preporuka naznačenih u Funkcionalnom pregledu. On je ocijenio da je trenutni okvir neodrživ i da je ključno kreiranje racionalnog i dostatnog okvira. Neophodno je ojačati ministarstvo na državnom nivou kako bi se osiguralo da su diplome validne u cijelog zemlji. Ambasador je zaključio svoje obraćanje naglašavajući dužnost prema mладима, koji su budućnost BiH.

Neki od glavnih rezultata projekta su:

Model okvirnog nastavnog plana i programa

Razvoj i način ažuriranja nastavnih planova i programa izmijenjen je tokom proteklog desetljeća tako što je fokus sa predmeta i nastavnog osoblja preusmjeren na potrebe učenika i rezultate učenja. Umjesto da bude strukturiran u mnogo fragmentiranih akademskih predmeta, moderni nastavni planovi i programi su strukturirani u široka područja učenja. Principi kao što su integracija nastavnih planova i programa i sveobuhvatni i fleksibilan pristup učenju vode smanjivanju nepotrebnih ponavljanja i fleksibilnom i kreativnom korištenju vremena, što doprinosi uvođenju inovativnih rješenja u procese podučavanja i učenja.

TEMPUS Program

Transevropska šema mobilnosti univerzitetskih studija omogućava univerzitetima iz svih zemalja članica EU da sarađuju sa svojim partnerima u drugim zemljama, kao što su zemlje Zapadnog Balkana, na projektima modernizacije sistema visokog obrazovanja. Ustanovljen 1990. godine, nakon pada Berlinskog zida, Tempus je obnavljan tri puta. Danas, više nego ikada, postoji potreba da se unaprijedi razumjevanje između kultura, kao i potreba da EU radi zajedno sa svojim partnerskim zemljama na polju visokog obrazovanja.

Projekti programa Tempus potpadaju pod tri kategorije: **Zajednički evropski projekti** koje provode partneri u visokom obrazovanju u zemljama članicama EU i njihovim partnerskim zemljama i koji pomažu da se sektor visokog obrazovanja plasira

svoje znanje izvan akademskih institucija. **Strukturalni i komplementarni projekti** su kratkotrajne "intervencije" kreirane da podrže reforme visokog obrazovanja na državnom nivou i razvoj strateških okvira. Projekti se bave temama poput osiguranja kvalitete, sistema akreditovanja i dobre prakse u upravljanju univerzitetima. **Individualna sredstva mobilnosti** pomažu osoblju u zemljama partnerima da uzmu učešće u obuci i konferencijama koje se odvijaju u inostranstvu, te pomažu evropskim profesorima da održe obuku u partnerskim zemljama u kontekstu ciljeva Tempusa.

Od 1997., EU je, godišnje, investirala oko 2,3 miliona eura u Tempus projekte u BiH.

Modeli nastavnog plana i programa za maternji jezik i matematiku

(Razredi 3., 6. i 9. osnovne škole i 4. razred opštег srednjeg obrazovanja)

Obrazovanje u BiH je u nadležnosti trinaest ministarstava obrazovanja sa školama koje imaju više različitih nastavnih planova i programa i kao takvo rezultira nedostatkom kvalitetnog osiguranja i mobilnosti u obrazovanju. Zajednička srž nastavnih planova i programa definisana je Okvirnim zakonom kao grupa predmeta. Sadržaj i teme ovih predmeta su važni i obavezni za sve bh. učenike te trebaju definisati zajedničke ciljeve i rezultate učenja.

Ovi modeli nastavnog plana i programa odnose se samo na zajedničku srž nastavnih planova i programa nudeći uputstva za razvoj nastavnih planova i programa utemeljenih na školama koja potпадaju pod nadležnost entiteta, kantona i/ili individualnih škola.

Okvirna matura

(Završni ispit u skladu sa Lisabonskom konvencijom i standardima za maternji jezik i matematiku)

Ispiti na kraju opštег obrazovanja u BiH trenutno nisu standardizovani i, zato, univerziteti i mogući poslodavci ne prihvataju završni ispit kao pouzdan pokazatelj sposobnosti učenika. Standardizirani ispit, koji su validni, odgovarajući, pouzdani, transparentni, dostačni i djelotvorni, neophodni su, kao i potreba da svi učenici imaju isti test, istog formata, koji će se održavati u isto vrijeme i čija procedura ocjenjivanja će biti standardizirana. Takvi standardizovani ispit zavise od razvoja nastavnih planova i programa zato će ovakav maturski ispit biti, kao pilot projekat, obavljen u više škola u 2007. godini da bi se, nakon što se dobiju povratne informacije i obavi procjena, počeo primjenjivati u svim školama u 2008.

Nacrt smjernica za realizaciju nastavnih planova i programa

Okvirni nastavni planovi i programi sadrže osnovne principe organizacije nastavnih planova i programa u BiH utemeljenih na

modernom pedagoškom pristupu podučavanju i učenju. Smjernice za nastavnike osiguravaju izvore obrazovanja koji su utemeljeni na nastavnim planovima i programima uključujući i informacije u vezi sa provođenjem kao što su načini učenja, aktivno učenje, planiranje učenja, itd.

Nacrt smjernica za razvoj škola

(Za osnovne škole i opšte srednje obrazovanje)

Devetnaest osnovnih i deset srednjih škola učestvovalo je u analizi situacije u njihovim školama i pripremi planova za razvoj škola kako bi sistematizirali i dalje prosljedili njihova iskustva prikupljena pri korištenju metoda podučavanja koja su orientisana na djecu i učenike, pri inkluzivnom obrazovanju, saradnji između roditelja i škole, modernom i demokratskom menadžmentu, formalnom učeštu učenika u menadžmentu škole.

IN MEMORIAM

Mladen Bevanda

1961. - 2005.

Upozlenici Delegacije Evropske komisije izražavaju svoje saučešće povodom smrti kolege i prijatelja Mladena Bevande.

Radeći kao menadžer zadužen za pitanja povratka izbjeglica, obnovu i deminiranje od februara/veljače 2000., Mladenova posvećenost poslu bila je ključna pri pružanju pomoći za hiljade porodica kako bi ostvarile svoj san o održivom povratku u svoje domove. Mladen je bio odgovoran za milione eura koji su pomogli povratnike obnovom više od 20.000 domova i infrastrukture, aktivnostima na otvaranju novih radnih mjesta i drugih mera održivosti kao i izgradnji domaćih kapaciteta i provođenju programa deminiranja u saradnji sa dužnosnicima Civilne zaštite. Priznanja koja su nedavno objavila udruženja povratnika i nevladine organizacije aktivne u ovom sektoru, svjedočanstva su njegove profesionalne i lične posvećenosti potpunoj primjeni Aneksa 7 Opštег okvirnog mirovnog sporazuma.

Prije nego što se pridružio Delegaciji EK, Mladen je u periodu od 1996. do 2000. radio u Sektoru za obnovu Humanitarnog ureda Evropske zajednice BiH (ECHO). Rad u ECHO-u je okončao kao koordinator ovog sektora. Na ovoj funkciji je nadgledao brojne projekte obnove infrastrukture kao dodatnih aktivnosti unutar projekata obnove kuća u cijeloj BiH.

Po struci građevinski inžinjer, Mladen je diplomirao na Građevinskom fakultetu u Sarajevu 1986. godine, a do 1992. je radio kao glavni inžinjer/voditelj gradilišta u građevinskom preduzeću ŽGP rukovodeći projektima poput izgradnje vijadukta "Valjevo" i napajanjem obale Crne Gore vodom iz Skadarskog jezera.

Uz profesionalne obaveze, Mladen je bio aktivan u civilnom društvu a posljednjih godina je neumorno zastupao interese onih koji žive u nacionaliziranim stanovima.

Upozlenici Delegacije Evropske komisije izražava svoju duboko saučešće Mladenovoj supruzi, djeci i roditeljima kao i cijeloj porodici Bevanda.

R.I.P.

Novogodišnja poruka ambasadora

Godina 2005. biće upamćena kao prekretnica u bosanskohercegovačkoj istoriji. To je godina u kojoj je obilježena desetogodišnjica uspostavljanja mira i u kojoj su, formalnim otvaranjem pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, napravljeni značajni koraci ka procesu evropskih integracija.

Novi izazovi čekaju Bosnu i Hercegovinu u 2006. godini otpočinjanjem pregovora početkom januara/siječnja tokom kojih će odlučnost Evropske komisije da nastavi pružati podršku ovom procesu biti podrška Bosni i Hercegovini da se kreće dalje u vremenu koje dolazi. Mi ćemo razviti programe podrške bazirane na prioritetima Procesa stabilizacije i pridruživanja i Evropskog partnerstva.

Međutim, brzina kojom će se napredak postići tokom ove nove faze u rukama je Bosne i Hercegovine. Mi se, stoga, radujemo čvrstom odlukom vlasti da ulože maksimalan napor kako bi se osiguralo da napredak bude što brži.

Rješavanje nedostataka koji su naznačeni u Izvještaju o napretku je od ključnog značaja kako bi se nastavio dalji napredak ka Evropskoj uniji. Napor Bosne i Hercegovine se, sada, moraju usmjeriti na uspostavljanje pune saradnje sa Međunarodnim sudom za ratne zločine počinjene na teritoriji bivše Jugoslavije (ICTY), na osiguravanje da državna ministarstva i institucije u potpunosti funkcionišu i na provođenje dobrog i cjelovitog plana akcije za reformu javne uprave. Također je važno da se dalje unaprijedi djelotvornost izvršnih i zakonodavnih tijela. Saradnju između države i entiteta treba ojačati, pitanje korupcije traži dalju pažnju. Dalji napredak je, također, neophodan i kako bi se ostvarili postojeći zahtjevi Vijeća Evrope o postpjemu, posebno u oblastima izbora i obrazovanja. Imajući ovo u vidu, odgovarajuća pažnja treba biti posvećena kako bi se izbjegla podjela škola po etničkim principima. Valjana i blagovremena provedba restrukturiranja policijskih snaga u skladu sa zahtjevima EU-a je ključna. Ključno je i da zakoni neophodni za rad javnih

emitera, uključujući i one na entitetskim nivoima, budu usvojeni i primjenjeni.

Period prepun obaveza je ispred nas i Evropske komisije. Uposlenici Delegacije i ja lično se radujemo zajedničkom radu kroz uspješnu saradnju koja će nam pomoći da odgovorimo na izazove koji su pred nama.

Ambasador **Michael B. Humphreys**,
šef Delegacije Evropske komisije
u Bosni i Hercegovini

Novi sufiks '.eu'

Novi sufiks za web adresu ".eu" predstavljen je u decembru/prosincu 2005. godine. Sufiks omogućava preduzećima, javnim tijelima i građanima da odaberu za svoju web stranicu ili e-mail adrese panevropsko ime koje će koristiti na internetu.

Nova adresa ili ime domene će se koristiti uz državne domene poput .be za Belgiju ili de. za Njemačku. Svaki stanovnik Evropske unije ili bilo koja organizacija ili preduzeće osnovano u Uniji, moći će koristiti adresu ".eu" uključujući i tijela koja nisu dio EU-a ali koja imaju svoje podružnice u Uniji. Ovakav način korištenja domene olakšaće preduzećima da budi prisutna na cijelom unutrašnjem tržištu Unije bez potrebe za posebnim web adresama u svakoj od zemalja. Očekuje se da će

".eu" postati jednako važan za evropske poslovne subjekte kao i ".com".

Registracija za novu vrhunsku web domenu ".eu" počela je u decembru/prosincu sa početnim četvoromjesečnim periodom tokom kojeg će se samo nosioci već postojećih trgovачkih marki ili drugi subjekti koji imaju predhodna prava moći registrovati. Registracija će za javnosti biti, u potpunosti, otvorena od aprila/travnja 2006. godine kada će sve EU institucije početi koristiti ".eu" kao svoje web adrese.

Sa predstavljanjem ".eu", Komisija je ostvarila obećanje koje je dato na zasjedanju Evropskog vijeća u Lisabonu 2000. godine a kojim je Evropskom informatičkom društvu obećan identitet na webu u skladu sa odgovarajućim pravilima Evropske unije.

Stipendije Evropske unije za mlade stručnjake iz BiH- Fakultet za evropske diplomce iz oblasti evropskih integracija

Ahmed Turkić, Dijana Ferizović, Duško Glodić i Mersiha Zuban prva su četiri studenta iz BiH koji su dobili stipendiju Evropske unije za jednogodišnje postdiplomske studije o evropskim integracijama na Evropskom koledžu za akademsku 2004.-2005. godinu.

Ovo je bilo prvi put da je EU, u svojim naporima da se obrazuje što više mlađih ljudi o evropskim pitanjima, osigurala sredstva za diplomce iz BiH koji su iskazali želju za specijalizacijom u nekoj od oblasti poslova Evropske unije. Ugovor pod nazivom "Stipendije za bh. službenike pri Evropskom koledžu" potpisani je sa Evropskim koledžom u junu/lipnju 2004. a odnosi se na četiri magisterska studija i kurseve koji su trajali tri sedmice o pitanjima evropskih integracija za sedamnaest javnih službenika. Odabir studenata za magisterske studije obavio se u dva kruga: prvi u junu/lipnju 2004. kada je konkurs objavljen isključivo za bh. službenike i drugi koji je početkom avgusta/kolovoza bio otvoren za cjelokupnu javnost.

Tri od četiri studenta koja su dobila stipendiju za magisterski studij studirala su u kampusu Natolin (Varšava, Poljska), koji je otvoren 1992. godine, u kojem su pohađali programe interdisciplinarnih evropskih studija, dok je četvrti student bio na Studijima o evropskoj politici i administraciji u Brižu u Belgiji. Pored političkih studija, studenti u Brižu, također mogu pohađati predmete koji se bave evropskom ekonomijom, zakonodavstvom, međunarodnim odnosima i diplomatijom Evropske unije. Studenti su na koledžu imali priliku da se susretnu sa važnim gostima predavačima, koji su, između ostalih, u 2004. bili José Manuel Barroso, predsjednik Evropske komisije i Josep Borrell, predsjednik Evropskog parlamenta.

Oni su, također, imali jedinstvenu priliku da žive u multikulturalnom okruženju - istinski evropski mikrokosmos kultura,

jezika i porijekla. Život u tako raznolikoj zajednici bio je jedno od najinteresantnijih iskustava bh. tima.

Ahmed Turkić, mladi ekonomista iz Sarajeva, specijalizirao je u oblasti vlade EU-a. On vjeruje da mu je iskustvo sa koledžu omogućilo da shvati u kojem smjeru želi da se razvija njegova karijera, orijentirajući se na EU.

Duško Glodić je diplomirao na Pravnom fakultetu u Banjaluci a specijalizirao je

Direkciji za evropske integracije.

Studirajući već ranije jezike i poslove EU, Dijana Ferizović je posebno cijenila mogućnost koja joj je pružena na koledžu a koja je uključivala detaljno studiranje procesa EU. Dijana se fokusirala na odnose Evropske unije sa Zapadnim Balkanom vjerujući da svoju karijeru dalje može razvijati u oblasti ekonomije i političke transformacije u regionu.

Mersiha, Ahmed i Duško trenutno rade u

Evropski koledž

Evropski koledž je osnovan 1949. godine i fokusira se na postdiplomske evropske studije u oblasti prava, ekonomije, političkih i interdisciplinarnih studija. Ovo je prvi postdiplomski institut za evropska pitanja koji obrazuje, godišnje, blizu 400 studenata iz preko 45 zemalja. Oko 87% studenata se stipendira iz fondova vlada njihovih zemalja, programa EU-a ili drugih javnih i privatnih institucija.

Studijski programi

Briž:

- Studiji evropske ekonomije
- Studiji međunarodnih odnosa i diplomatičke politike EU
- Studiji evropskog zakonodavstva
- Studiji evropske politike i administracije

Natolin:

- Napredni evropski interdisciplinarni studiji, sastoje se od studija:
  - Vlada u proširenoj Evropskoj uniji
  - EU kao svjetski čimbenik
  - Jedinstveno tržište
  - Evropski zakonodavni okvir
  - Centralna i Istočna Evropa

zakonodavstvo EU. Uz spoznaju da su visoki akademski standardi ovog koledža zaista veliki izazov, Duško vjeruje da su vrijednosti evropske zajednice, ono što, prije svega ostalog, zaslужuje njegovo poštovanje i nada se da će mu studije pomoći da odgovori na još veće izazove poput implementacije evropskih vrijednosti i idealu u svojoj zemlji.

Kao lingvista i žurnalistica, Mersiha Zuban je odabrala za svoj glavni predmet izučavanje jedinstvenog tržišta. Ona snažno vjeruje da će godina koju je provela na koledžu biti od izuzetne važnosti za njenu dalju karijeru. Zahvaljujući studijima, ona već radi, kako kaže, "dinamičan i interesantan posao" u Odjelu za koordinaciju pomoći EU pri

Direkciji za evropske integracije. Oni su zadovoljni što imaju priliku, na najbolji mogući način, praktično primjeniti znanje koje su stekli tokom studija osiguravajući za BiH toliko potrebno znanje i pomoći kada je riječ o evropskim integracijama.

Druga generacija bh. studenata koji su dobili stipendiju već je počela svoje postdiplomske studije. Šema stipendija EU smisljena je tako da osigura da svi studenti ostanu u BiH radeći za vladu najmanje tri godine. Uz dalje planove stipendiranja, iskustvo i kontakti koje su stekli ovi studenti predstavljaju dobar primjer drugima koji se nadaju da će slijediti isti put i doprinijeti daljem razvoju kapaciteta domaćih stručnjaka kada je riječ o EU.

REGIONALNE PERSPEKTIVE

Regionalna radionica o međugraničnoj saradnji između granične policije i carine

U okviru Regionalnog CARDS projekta pod nazivom "Podrška i koordinacija strategija integrisanog rukovođenja granicima", održana je regionalna radionica u Tirani u Albaniji u novembru/studenom 2005. godine. Seminar je obrađivao praktične aspekte međugranične saradnje između granične policije i carine, odnosno djelovanje administracije kada je riječ o pitanjima sigurnosti granica. Zvaničnici pet zemalja koje pokriva CARDS program - Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, BiH Jugoslovenska Republika Makedonija i Srbija i Crna Gora, uključujući predstavnike administracije UNMIK-a, diskutovali su o mogućnostima razmjene informacija i umrežavanja s ciljem unaprijeđenja i ojačanja koordinacije međugraničnih mehanizama u poljima koja su od zajedničkog

interesa. Kroz radionicu učesnicima se željela pružiti prilika da utvrde područja u kojima se saradnja između agencija može ojačati na regionalnom nivou kako bi se olakšao legalan protok ljudi i roba na bolje kontrolisanim granicama. Stručnjaci iz zemalja članica Evropske unije, posebno francuska granična policija i carinski službenici iz Centra za saradnju policije i graničara, prenijeli su prisutnima svoja praktična iskustva i osigurali detaljne informacije o ovim temama. Kasnije istog mjeseca, nakon regionalne radionice, uslijedilo je trodnevno studijsko putovanje u Francusku kako bi se na praktičnom primjeru ilustrovala saradnja agencija organizovana između granične policije i carine kako na vanjskim granicama Evropske unije tako i između zemalja članica Unije.

Realizacija: Arch Design, Urednik: Lucienne Marmasse,
Vodeći fotograf: Jasmin Fazlagić, Štampa: Amos Graf

Godišnji prijem za poslovne partnere

Stotine predstavnika poslovnih partnera i korisnika podrške Evropske komisije uključujući lokalne i strane državne službenike i konsultante kao i predstavnike nevladinih organizacija, agencija i komercijalnih preduzeća, okupili su se u Sarajevu na godišnjem prijemu koji je organizovala Delegacija Evropske komisije.

Ambasador Michael B. Humphreys je pozdravio prisutne naglašavajući da su partneri Evropske komisije "instrument" koji je doprinijeo ostvarivanju napretka u BiH. Ambasador je

rekao da su partneri koji su implementirali projekte ti koji su osigurali da se napredak ostvari, a ne uposlenici Delegacije koji su im pružili podršku i pomoć.

Direktor DEI Osman Topčagić obratio se prisutnima u ime vlade BiH, ističući da veoma važan korak, koji je BiH nedavno napravila krećući se na svom putu ka evropskim integracijama, nije napravljen sam, nego je, prije svega, rezultat zalaganja institucija i pojedinaca koji rade u njima.

Delegacija Evropske komisije u Bosni i Hercegovini, Dubrovačka 6, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Tel: +387 33 254 700

Web strana Evropske unije: www.europa.eu.int

Aktivnosti Evropske unije u BiH: www.europa.eu.int/comm/external_relations/see/bosnie_herze/index.htm

Delegacija Evropske komisije u BiH: www.delbih.cec.eu.int

Ako želite da primate ovu publikaciju, molimo vas pošaljite e-mail sa vašim imenom i adresom na: zora.stanic@cec.eu.int
ili pošaljite fax na broj: +387 33 666 037